

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

7 février 2024

PROPOSITION DE LOI

**modifiant diverses dispositions
relatives à la facture énergétique**

Amendements

Voir:

Doc 55 **3725/ (2023/2024)**:
001: Proposition de loi de Mme Buyst et M. Cogolati.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

7 februari 2024

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van diverse bepalingen
betreffende de energiefactuur**

Amendementen

Zie:

Doc 55 **3725/ (2023/2024)**:
001: Wetsvoorstel van mevrouw Buyst en de heer Cogolati.

11340

N° 1 de Mme **Buyst** et M. **Cogolati**

Art. 2

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 2. Dans l’article 15/5bis, § 11/1, de la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations, inséré par la loi du 1er juin 2005 et modifié en dernier lieu par la loi du 5 novembre 2023, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans l’alinéa 3, les mots “client résidentiel” sont chaque fois remplacés par les mots “client final”;

b) dans l’alinéa 3, phrase introductive, les mots “clients résidentiels” sont remplacés par les mots “clients finals”;

c) l’alinéa 1er est complété par un 4° rédigé comme suit:

“4° la période de facturation de la consommation de gaz au détriment du client final est limitée à 12 mois après réception du relevé du compteur, sauf en l’absence d’accès au compteur, en cas de fraude ou de non-envoi par le consommateur d’un relevé du compteur concernant sa consommation réelle après que celui-ci a reçu une lettre recommandée du gestionnaire de réseau de distribution.”;

d) dans l’alinéa 3, phrase introductive, les mots “et l’article VI.84 du Code de droit économique” sont remplacés par les mots “et sous réserve du respect du livre VI du Code de droit économique”;

e) dans l’alinéa 3, il est inséré un 2/1° rédigé comme suit:

“2/1° afin de réduire au minimum l’écart entre le montant des acomptes et les factures de clôture et de décompte attendues, le fournisseur calcule le montant de l’acompte au moins trois fois par an; ce nouveau

Nr. 1 van mevrouw **Buyst** en de heer **Cogolati**

Art. 2

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 2. In artikel 15/5bis, § 11/1, van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, ingevoegd bij de wet van 1 juni 2005 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 5 november 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het derde lid, worden de woorden “huishoudelijke afnemer” telkens vervangen door het woord “eindafnemer”;

b) in het derde lid, inleidende zin, worden de woorden “huishoudelijke afnemers” vervangen door het woord “eindafnemers”;

c) het eerste lid wordt aangevuld met een bepaling onder 4°, luidende:

“4° de facturatietermijn voor het aanrekenen van het gasverbruik in het nadeel van de eindafnemer is beperkt tot 12 maanden na ontvangst van de meterstand behalve bij gebrek van toegang tot de meter, fraude of wanneer de consument verzuimt een meteropname te sturen over zijn werkelijk verbruik na een aangetekend schrijven door de distributienetbeheerder.”;

d) in het derde lid, inleidende zin, worden de woorden “en artikel VI.84 van het Wetboek van Economisch recht” vervangen door de woorden “en met inachtneming van boek VI van het Wetboek van Economisch recht”;

e) in het derde lid wordt een bepaling onder 2/1° ingevoegd, luidende:

“2/1° om de afwijking tussen het bedrag van de voorschotten en de verwachte slot- en afrekeningsfacturen te minimaliseren, berekent de leverancier minstens drie maal per jaar het bedrag van het voorschot; deze

calcul s'opère au minimum lors de la révision du contrat de fourniture d'énergie ou d'un renouvellement d'un contrat d'énergie; si, sur cette base, cela s'avère nécessaire, le fournisseur fera une proposition individualisée de montant d'acompte adapté au client final, conformément au 4°;

f) dans l'alinéa 3, 4°, les mots "la notification par le fournisseur de l'initiative de la modification et de la justification exigée au 3°" sont remplacés par les mots "la notification expresse par le fournisseur de l'initiative de la modification, des possibilités d'y faire opposition et de la justification exigée au 3°; cette notification est effectuée par écrit ou au moyen de tout autre support durablel".

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à intégrer dans la proposition de loi les principes de la proposition de loi DOC 55 3205/001, comme l'a suggéré la ministre de l'Énergie, Mme Van der Straeten, dans un avis du 31 janvier dernier.

Cette proposition de loi prévoit d'étendre le champ d'application du §11/1 aux PME. Comme le précise la proposition de loi DOC 55 3205/001, les PME rencontrent aussi régulièrement des problèmes relatifs à la facture d'acompte. Cette modification est par ailleurs plus sensée, dès lors que les paragraphes suivants de cette loi concernent également la protection des consommateurs et s'appliquent tant aux clients résidentiels qu'aux PME. Conformément à l'avis, c'est cependant la notion de "client final" qui a été retenue: elle est en phase avec la terminologie de ce paragraphe et recouvre aussi bien les clients résidentiels que les PME. Selon l'avis du service de médiation, il s'agit d'une description très large, qui renvoie à l'ensemble des clients des fournisseurs d'énergie, sans distinction entre les clients résidentiels et professionnels, entre les personnes physiques et morales ou toute autre catégorie. Les médiateurs ne voient aucune raison d'introduire dans cette réglementation une distinction en fonction du statut des clients des fournisseurs d'énergie. En ce qui concerne la rétrofacturation, nous tenons à préciser qu'en cas de dépassement du délai de douze mois, le client est dispensé de ses obligations de paiement. En revanche, la réglementation ne dispense aucunement le fournisseur d'énergie de son obligation de fournir au minimum un décompte formel à son client, quel que soit son solde (négatif ou positif).

herberekening gebeurt minstens bij de herziening van de energieleveringsovereenkomst of een hernieuwing van een energiecontract; als op basis daarvan blijkt dat het noodzakelijk is, doet de leverancier een geïndividualiseerd voorstel van aangepast bedrag van de voorschotten aan de eindafnemer overeenkomstig 4°;

f) in het derde lid, 4°, worden de woorden "kennisgeving door de leverancier van het initiatief tot wijziging en de verantwoording vereist in de bepaling onder 3°" vervangen door de woorden "de uitdrukkelijke kennisgeving door de leverancier van het initiatief tot wijziging, de mogelijkheden voor het aantekenen van verzet en de verantwoording vereist in de bepaling onder 3°; deze kennisgeving gebeurt schriftelijk of middels een andere duurzame drager".

VERANTWOORDING

Dit amendement wil de voorstellen uit het wetsvoorstel DOC 55 3205/001 integreren in dit wetsvoorstel, zoals voorgesteld door de minister van Energie, mevrouw Van der Straeten in een advies van 31 januari jl.

In dit wetsvoorstel wordt het toepassingsgebied van §11/1 verruimd naar kmo's. Zoals in het wetsvoorstel DOC 55 3205/001 wordt toegelicht ondervinden ook kmo's regelmatig problemen met de voorschotfactuur. Bovendien is deze aanpassing logischer aangezien de volgende paragrafen van deze wet ook consumentenbescherming betreffen en van toepassing zijn op zowel huishoudelijke afnemers als kmo's. In lijn met het advies wordt er echter gekozen voor de term eindafnemer, die in lijn ligt met de terminologie van deze paragraaf en waaronder zowel de huishoudelijke afnemers als kmo's vallen. Volgens het advies van de ombudsdienst gaat het hier om een zeer ruime omschrijving, waarbij alle energiekanten worden bedoeld, zonder onderscheid te maken tussen huishoudelijke en professionele afnemers, natuurlijke of rechtspersoon of welke andere onderverdeling dan ook. Zij zien geen reden om bij deze regelgeving onderscheid te maken naargelang de hoedanigheid van de energiekanten. Wat betreft de retrofacturatie willen wij verduidelijken dat de overschrijding van de termijn van twaalf maanden de klant ontslaat van diens betalingsverplichting. De regeling ontslaat de energieleverancier daarentegen geenszins van zijn verplichting om de energiekant, minstens formeel een afrekening te bezorgen, ongeacht het negatief of positieve saldo daarvan.

L'avis du Service de Médiation de l'Énergie justifie ses propositions par les raisons suivantes:

- a) le client peut ainsi savoir si une facture (établie tardivement) est dans son bénéfice ou non;
- b) la facture d'énergie comprend des informations supplémentaires telles que la consommation facturée ou le nouveau montant de l'acompte;
- c) le client doit conserver le droit de pouvoir contester la facture; il n'est effectivement pas exclu qu'une éventuelle rectification de la facture joue toujours en sa faveur.

Quelques exceptions sont en outre ajoutées de manière à ce que la rétrofacturation reste possible. Elles figurent également dans les réglementations française et britannique relatives à la rétrofacturation et concernent notamment l'absence d'accès à l'installation de mesure, la fraude ou la mauvaise volonté du client final. En ce qui concerne la facture d'acompte, l'avis du service de médiation propose d'ajouter que ce nouveau calcul est aussi systématiquement effectué après une révision du contrat de fourniture d'énergie ou après un renouvellement du contrat d'énergie selon un nouveau tarif. Cela ne signifie d'ailleurs pas nécessairement qu'il s'agirait d'un quatrième calcul sur une période d'un an. Cela permettrait au consommateur qui n'a pas lu ni compris les informations relatives au renouvellement de son contrat d'énergie d'être plus attentif à cette question. Le client réagira dès lors plus rapidement et ne devra pas attendre le décompte annuel pour être confronté, en définitive, à une hausse des prix de l'énergie.

Le § 11/1 précise que cette possibilité d'opposition doit figurer dans la notification de la modification d'acompte en tant que telle, comme le recommande la CREG dans son avis. L'avis du SPF Économie concernant la proposition de loi DOC 55 3205/001 formule une proposition concrète en ce sens, que nous reprenons. En outre, le présent amendement permet de préciser que le délai de 15 jours ne prend cours que lorsque le client prend connaissance des possibilités d'opposition.

In het advies van de ombudsman energie worden hiervoor de volgende redenen voor aangegeven:

- a) op die manier kan de klant weten of een (te laat opgestelde) factuur dan wel in diens na- of voordeel is;
- b) de energiefactuur bevat bijkomende informatie zoals het aangerekende verbruik of het nieuwe bedrag van het voorschot;
- c) de klant moet het recht behouden om de mogelijkheid te krijgen om de factuur te betwisten; het is immers niet uitgesloten dat een eventuele rechtzetting van de factuur nog leidt tot een resultaat in zijn voordeel.

Daarnaast worden enkele uitzonderingen toegevoegd waarbij retrofacturatie alsnog mogelijk is. Het gaat hierom uitzonderingen die ook in de Franse en Britse regelgeving omtrent retrofacturatie voorkomen zoals geen toegang hebben tot de meetinstallatie of fraude of onwil door de eindafnemer. Over de voorschotfactuur stelt het advies van de ombudsdienst eveneens voor om toe te voegen dat deze berekening van het bedrag alleszins ook plaatsvindt na een herziening van de energieleveringsovereenkomst of een hernieuwing van een energiecontract aan andere energieprijzen. Wat overigens niet noodzakelijk betekent dat het om een vierde berekening over een jaar zou gaan. Dit zou sneller een belletje kunnen doen rinkelen bij de consument die de communicatie over de hernieuwing van zijn energiecontract niet gelezen of begrepen heeft. Zo zal de klant sneller reageren en zal hij niet moeten wachten op de jaarlijkse afrekening om finaal te worden geconfronteerd met de gewijzigde (hogere) energieprijzen.

In paragraaf 11/1 wordt verduidelijkt dat deze mogelijkheid tot verzet in de kennisgeving zelf van de voorschotwijziging moet worden opgenomen zoals het advies van de CREG aanraadt. Het advies van de FOD Economie op wetsvoorstel DOC 55 3205/001 doet hierover een concreet voorstel dat wij overnemen. Hiermee is het bovendien duidelijk dat de termijn van 15 dagen slechts begint te lopen nadat ook de verzetsmogelijkheden ter kennis zijn gebracht.

Kim Buyst (Ecolo-Groen)
Samuel Cogolati (Ecolo-Groen)

N° 2 de Mme **Buyst** et M. **Cogolati**

Art. 3

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 3. Dans l’article 18 de la loi du 29 avril 1999 relative à l’organisation du marché de l’électricité, modifié en dernier lieu par la loi du 5 novembre 2023, dans le § 2/1, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans l’alinéa 3, les mots “client résidentiel” sont chaque fois remplacés par les mots “client final”;

b) l’alinéa 1er est complété par un 4° rédigé comme suit:

“4° la période de facturation de la consommation d’électricité au détriment du client final est limitée à 12 mois après réception du relevé du compteur, sauf en l’absence d’accès au compteur, en cas de fraude ou de non-envoi du consommateur d’un relevé du compteur concernant sa consommation réelle après que celui-ci a reçu une lettre recommandée du gestionnaire de réseau de distribution”;

c) dans l’alinéa 3, phrase introductive, les mots “et l’article VI.84 du Code de droit économique” sont remplacés par les mots “et sous réserve du respect du livre VI du Code de droit économique”;

d) dans l’alinéa 3, il est inséré un 2/1° rédigé comme suit:

“2/1° afin de réduire au minimum l’écart entre le montant des acomptes et les factures de clôture et de décompte attendues, le fournisseur calcule le montant de l’acompte au moins trois fois par an; ce nouveau calcul s’opère au minimum lors de la révision du contrat de fourniture d’énergie ou d’un renouvellement d’un contrat d’énergie; si, sur cette base, cela s’avère nécessaire, le fournisseur fera une proposition

Nr. 2 van mevrouw **Buyst** en de heer **Cogolati**

Art. 3

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 3. In artikel 18 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 5 november 2023, in paragraaf 2/1, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het derde lid, worden de woorden “huishoudelijke afnemer” telkens vervangen door het woord “eindafnemer”;

b) het eerste lid wordt aangevuld met een bepaling onder 4°, luidende:

“4° de facturatietermijn voor het aanrekenen van het elektriciteitsverbruik in het nadeel van de eindafnemer is beperkt tot 12 maanden na ontvangst van de meterstand behalve bij gebrek van toegang tot de meter, fraude of wanneer de consument verzuimt een meteropname te sturen over zijn werkelijk verbruik na een aangetekend schrijven door de distributienetbeheerder”;

c) in het derde lid, inleidende zin, worden de woorden “en artikel VI.84 van het Wetboek van Economisch recht” vervangen door de woorden “en met inachtneming van boek VI van het Wetboek van Economisch recht”;

d) in het derde lid wordt een bepaling onder 2/1° ingevoegd, luidende:

“2/1° om de afwijking tussen het bedrag van de voorschotten en de verwachte slot- en afrekeningsfacturen te minimaliseren, berekent de leverancier minstens drie maal per jaar het bedrag van het voorschot; deze herberekening gebeurt minstens bij de herziening van de energieleveringsovereenkomst of een hernieuwing van een energiecontract; als op basis daarvan blijkt dat het noodzakelijk is, doet de leverancier een

individualisée de montant d'acompte adapté au client final, conformément au 4°;

e) dans l'alinéa 3, 4°, les mots "la notification par le fournisseur de l'initiative de la modification et de la justification exigée au 3°" sont remplacés par les mots "la notification expresse par le fournisseur de l'initiative de la modification, des possibilités d'y faire opposition et de la justification exigée au 3°. Cette notification est effectuée par écrit ou au moyen de tout autre support durable".

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 1.

geïndividualiseerd voorstel van aangepast bedrag van de voorschotten aan de eindafnemer overeenkomstig 4°;

e) in het derde lid, 4°, worden de woorden "kennisgeving door de leverancier van het initiatief tot wijziging en de verantwoording vereist in de bepaling onder 3°." vervangen door de woorden "uitdrukkelijke kennisgeving door de leverancier van het initiatief tot wijziging, de mogelijkheden voor het aantekenen van verzet en de verantwoording vereist in de bepaling onder 3°. Deze kennisgeving gebeurt schriftelijk of middels een andere duurzame drager".

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van amendement nr. 1.

Kim Buyst (Ecolo-Groen)
Samuel Cogolati (Ecolo-Groen)